

utviklingsplan grunnskulen i Radøy 2014 - 2017

- strategi for skuleutvikling og
kompetanseheving

Innhald

- Innleiing
- Bakgrunn, samanheng mellom Tilstandsrapport og skuleutvikling
- Vidareutdanning
- Etterutdanning
- Lærarkompetanse
- Prioritering av kompetansebyggjande tiltak
- Betre resultat i Radøyskulen
- Utviklingsplan Radøyskulen
- Fokusområde/plattform
- Arbeid med implementering av utviklingsområde i skulen
- Føresetnadar for å lykkast
- Kompetanseutvikling
- Oppsummering

Innleiing

Kompetanseheving er ein naudsynt føresetnad for å skape betre læringsresultat i grunnskulen. Både nasjonal og internasjonal forskning viser at høg fagleg kompetanse betyr mykje for kva elevane lærer.

Utviklingsplanen for grunnskulane i Radøy har si forankring politisk frå følgjande punkt i budsjettet i 2012:

«Det vert utarbeidd ein kompetanseutviklingsplan for undervisningspersonale i grunnskulen, spesielt med sikte på å auke den faglege formalkompetansen. Budsjettposten og dei statlege midlane til etter- og vidareutdanning vert nærare fordelt i kompetanseutviklingsplanen. Saka vert lagt fram for politisk handsaming.»

I tillegg er planen forankra lokalt i «La Linea», vedteken i april 2011, som inneber å implementere dei aktive delane av kvalitetsmeldinga for grunnskulen i Radøy slik ho vart vedteken i kommunestyret. Ein har og nasjonale føringar som ligg inne i kommunen sine styringsdokument. Planen byggjer dermed på mellom anna kommunale, og statlege føringar ein finn i:

- Kvalitetssystemet La Linea – dynamikk, tiltak og oppfølging
- St.meld 31 (2007 – 2008) – Kvalitet i skolen
- St. meld nr 11 (2008 – 2009) Læreren: rollen og utdanningen
- Meld.St 18 (2010 – 2011) Læring og fellesskap
- Meld.St.22 (2010 – 2011) Motivasjon – mestring – muligheter: Ungdomstrinnet
- GNIST
- UDIR sitt «Veilederkorps»
- Hattie, J (2009): Visible learning
- Nordahl, Thomas: «Hva har effekt på læring» - Kurs for skuleeigarar

Utviklingstiltak og kompetanseheving vil omfatte både vidareutdanning, etterutdanning og rettleiing. Med vidareutdanning meiner ein formell utdanning på høgskule-/universitetsnivå som krev eksamen, og gjev studiepoeng. Slik utdanning byggjer vidare på grunnutdanning/tidlegare utdanning. Med etterutdanning meiner ein utdanning/kurs/kompetanseheving satt i system. Denne utdanninga krev ikkje eksamen og gjev ikkje studiepoeng. Med rettleiing meiner ein tilbod om støtte og rettleiing. Døme er mellom anna rettleiing til nyutdanna lærarar og Udir si rettleiing til alle skulane i kommunen gjennom «Veilederkorpset».

Bakgrunn – samanheng mellom Tilstandsrapport og skuleutvikling

Radøy kommune oppretta i september 2010 100% stilling som skuleutviklingsleiar i 7 mnd. Engasjementet vart forlenga med 12 mnd i 30% stilling.

Skuleutviklaren leia arbeidet med å lage ein kvalitetsutviklingsplan, kalla La Linea", for oppvekstområdet i Radøy. Planen femner vidare enn berre skule. Barnehagen har ein sentral plass i planen, men også jordmor, helsesøster, legetenesta, fysioterapi, PPT og barnevern vert trekt inn i arbeidet med å skapa eit godt oppvekst- og læringsmiljø for barna i Radøy.

Dei siste åra har skuleverket hatt fokus på leseopplæringa. Ein legg til grunn at leseopplæring bør vere ein kontinuerlig prosess gjennom heile skuletida. Vi har derfor laga ein plan for 10-årig leseopplæring, og samstundes teke i bruk SOL(Systematisk Observasjon av Lesetame), eit verktøy som set lærarane i stand til både å avklara veikskapar i elevane sin lesetame, og å finne tiltak som avhjelper desse. Innføringa av dette systemet krev stor innsats frå lærarane si side, og Sol har difor ein sentral plass også i denne planen.

Radøy kommune har frå 1. august 2103 endra organisasjonen, med innføring av kommunalsjefar. Kommunalsjef for oppvekstområdet vil vere sentral i samband med utvikling og justering av utviklingsplanen for grunnskulen i kommunen.

Radøy kommune vil med innføring av kommunalsjefnivået jobbe målretta og systematisk med å forbetre elevane sitt læringsutbytte. Dette gjennom auka leiarstøtte, krav og oppfølging. Arbeid med å stimulere skulane til pedagogisk utviklingsarbeid som bidreg til å auke elevane si lyst og evne til å lære vil verte vektlagd. I Radøy vil ein jobbe mot å utvikle skulane til lærande organisasjonar. I dette ligg det mellom anna eit ynskje om å fokusere på strategisk leiing og strategisk planlegging på alle områder i kvar eining.

Med bakgrunn i HTA kap.3, punkt 3.3 har kommunen ansvar for kartlegging og analysing av kompetanse hos sine tilsette, samt legge en plan for kompetanseheving. Analysearbeidet er gjort mellom anna med bakgrunn i relevant forskning, La Linea, tilstandsrapportar for grunnskulen i Radøy og tilbakemeldingar frå Udir sitt «Veilederkorps» etter arbeidet med statleg rettleiing.

Når ein jobber med kvalitetsutvikling i skulen, vil det vere viktig å analysere data og resultat på ein grundig og systematisk måte, både kommunen sett under eitt og på kvar einskild skule. I den vidare prosessen med utvikling av skulane i Radøy er følgjande spørsmål viktige å avklare:

- Kan resultata forklarast med utgangspunkt i dei forutsetningane vi har?
- Kan resultata forklarast med utgangspunkt i måten vi jobbar på?
- Kan resultata forklarast med utgangspunkt i det vi ikkje gjer?

Kvalitetsmeldinga frå 2011 drog opp retninga for det vidare arbeidet med å utvikla skulen i Radøy. Kvalitetsmeldinga har ein tiltaksdel som byggjer på nyare forsking om kva som verkar når det gjeld å betre elevane si læring. Tiltaksdelen har fått namnet "La linea". Det er gjort for å skape eit eintydig omgrep for ei tverretatleg satsing m.o.t. tidleg innsats i følgje med barna frå svangerskap til dei går ut av grunnskulen. La linea har både ei kortiktig og ei langsiktig intensjonskraft som skal verke gjennom eit tverretatleg og systemisk arbeid. Det er viktig å sjå på dei årlege tilstandsrapportane som løypemeldingar langs det langsiktige perspektivet i La linea. Dersom vi lukkast godt med det systemiske arbeidet, skal implementering av tiltaka gradvis gi ei langtidsverkande positiv utvikling for borna i Radøy. Dei to første store satsingsområda som er henta frå La linea er etterutdanning i klasseleiing og felles opplegg for leseopplæring og leseforedling.

Etterutdanning i klasseleiing for alle lærarane i Radøy, og i tillegg alle assistentane ved Radøy ungdomsskule, gjekk ein i gang med i november 2011, og er vart følgd opp med to dagar i vårsemesteret 2012. Dette temaet er så sentralt i forhold til skuleutvikling, at det må haldast varmt kontinuerleg.

Felles opplegg for leseopplæring for alle elevane i Radøy, og ein felles strategi for leseforedling gjennom heile grunnskuleløpet, var det andre hovudsatsingsområdet. Arbeidet med å få dette på plass tok til straks Kvalitetsmeldinga låg føre medio april 2011, og er leia av PPT i Radøy. I desse dagar er opplæringa gjennomført, og innføringa av SOL (Systematisk Observasjon av Lesetame) er gjort. Det er noko ulikt kor langt implementeringa av SOL har kome på skulane, og difor må ein framleis ha tett fokus på dette området framover.

Det skjer mykje langs La linea - både når det gjeld implementering av dei tiltaka som var skisserte pr. medio april 2011, og når det gjeld påfyll av nye aktørar og tiltak. La linea er lagt ut på kommunen si heimeside, og skal vere "levande" slik at alle som ønskjer det, kan følgje med i utviklinga. For å få eit bilete av alt som er på gang, må ein først setje seg inn i Kvalitetsmelding 2011 - frå s. 30 til 45, og så samanlikne med ferske versjonar av La linea.

Kvalitetssystemet PULS, utvikla av Conexus, er pr i dag det eit av få dataverkty som er utvikla eine og aleine med tanke på å betre kommunar og fylkeskommunar sitt kvalitetsarbeid i skulen. Skuleeigarane i Nordhordland er no i ferd med å vurdere om ein skal ta i bruk dette kvalitetssystemet.

Utviklingsplan Radøyskulen

- Plattformen er kvalitetssystemet «La Linea»
- Hovudprinsipp: tidleg innsats
- Plan over tiltak, program og prosessar
- Bygd opp med innlagde knekkpunkt, som er dokumenterte kritiske overgangar

Vidareutdanning

Vidareutdanning for skuleleiarar (rektorar, inspektørar og avdelingsleiarar)

Radøy kommune har sidan 2009 hatt 4 deltakarar på utdanningstilbod innan skuleleiing. To av deltakarane er allereie ferdig med minst 30 studiepoeng innan dette området, og dei to andre er i ferd med å fullføre si utdanning. Kommunen ynskjer å vidareføre denne ordninga for skuleleiarar som ynskjer å ta rektorskulen.

Vidareutdanning for lærarar

Nasjonal strategiplan for vidareutdanning av lærarar, "Kompetanse for kvalitet" gjev føringar for kommunen som skuleeigar. Kommunen har allereie gitt stønad til to lærarar for å ta vidareutdanning i form av halvårseining, 30 studiepoeng, i matematikk. Kommunen legg opp til at denne ordninga vert vidareført i samråd med skuleleiarane. Inneverande år har ein godkjent to søknader om vidareutdanning i naturfag innafor modellen med vikarordning og statleg finansiering. I tillegg har to lærarar søkt om å få dekkja vidareutdanning i andre fag gjennom den nyleg innførde statlege stipendordninga.

Nordhordland kursregion (NKR) har utarbeidd ei vidareutdanning innan matematikk for barnetrinnet på 30 studiepoeng, i samarbeid med NLA på Breistein. Målgruppa er lærarar på barnetrinnet som har ingen eller lite formell utdanning innan matematikk. I botn skal liggja ein skriftleg kontrakt der kommunane forpliktar seg til å betala for alle sine deltakarar som tek til på kurset. Utdanninga vil gå over to år, og startar opp hausten 2014.

Eventuell støtte til vidareutdanning skal vere knytt til prioriterte faga og emne, samtidig som det og kan prioriterast ut frå lokale behov. I Radøyskulen vil områda som gjeld grunnopplæringa være aktuelle, spesielt norsk, matematikk og engelsk, samt leseopplæring. I tillegg kan det vise seg å være lokale behov som vert avdekka, til dømes rådgiving, spesialpedagogikk og framandspråk.

Etterutdanning

Staten vil leggje til rette for prioriterte studietilbod og når det gjeld etterutdanning for lærarar. Utdanningsdirektoratet vil sørge for at det vert utvikla og tilbydd etterutdanningstilbod av høg kvalitet innafor prioriterte område som mellom anna:

- Leseopplæring
- Rekneopplæring
- Vurdering
- Klasseleiing

Meir detaljert informasjon frå Kunnskapsdepartementet og Udir i samband med etterutdanning er varsla i regjeringsforhandlingane. Ein må difor rekne med endringar i etterutdanningstilbodet.

Det vil være naturleg for Radøyskulen å tilby etterutdanning innanfor dei områda som høver i forhold til våre satsingsfelt. Etterutdanninga skal vere praksisnær, vare over tid og innebere refleksjon og utprøving mellom samlingar, mellom anna ved bruk av arbeidsplassen som læringsarena.

Lærarkompetanse

Omfattande forskning både internasjonalt og nasjonalt dei siste åra, mellom anna representert av John Hattie og Thomas Nordahl, har gitt oss klare svar på kva slags lærarkompetansar som gjev stor effekt på læring, og som det såleis vil vere naturleg å prioritere både når det gjeld etterutdanning og nyrekruttering av kompetanse. Nokre av dei viktigaste lærarkompetansane som vert framheva i denne samanhengen er lærarens evne til å:

- Gje elevane formativ evaluering med vekt på læringsstrategiar og læringsprosessar
- Ha og gjennomføre klare standardar for god undervisning – «microteaching»
- Handtere bråk og uro i undervisninga/klasserommet – klasseleiing
- Leie, vere tydeleg og ha struktur i undervisninga.
- Byggje ein positiv og støttande relasjon mellom seg og elevane.

Kort samanfatta peikar forskarane på at lærarens evne til å ha struktur i opplæringa, variasjon i undervisninga og relasjon med elevane er dei viktigaste faktorane for å skape motivasjon til å lære noko hjå elevane. Med andre ord er det læraren og læraren sin interaksjon med elevane som har sterkast effekt på elevane si læring. Vi treng lærarar som vurderer og drøfter eigen praksis ut frå forskingsbasert kunnskap og som er direkte og engasjerte i undervisninga.

Komande 4 årsperiode år prioriterer vi følgjande kompetansebyggjande tiltak:

1. Kommunal leseopplæringsplan - SOL
2. Nye rutinar §5 – kartlegging, vedtak og oppfølging - SAMPRO
3. Klasseleiing - læringsmiljø – relasjonsbygging
4. Utvikle klare standardar for god undervisning – «microteaching»
5. Overgangsplanane bh/bskule/uskule må reviderast, vidareutviklast og implementerast
6. Leiarutvikling – intern + rektorskulen
7. Kompetansetiltak for lærarar – matematikk for barnesteg og ungdomssteg
8. Vurdering for læring - formativ evaluering med vekt på læringsstrategiar og læringsprosessar.

9. Vidareutvikle system knytt til framandspråklege elevar
10. Styrkje og formalisere skule-heim samarbeidet – «Foreldreguiden»
12. Ny runde med statleg rettleiing – Udir sitt Veilederkorps
13. IKT plan må vidareutviklast og implementerast

Betre resultat i Radøyskulen handlar om

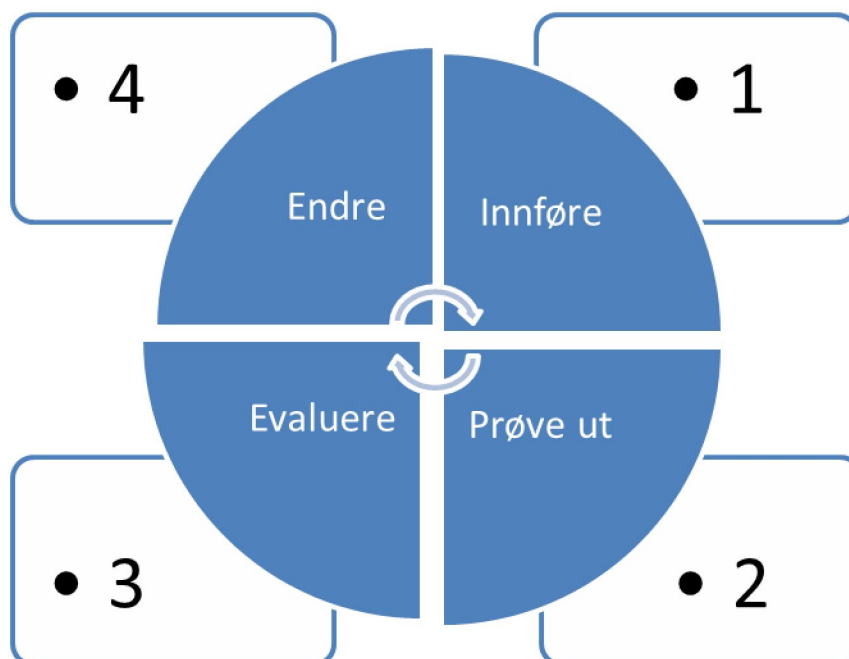
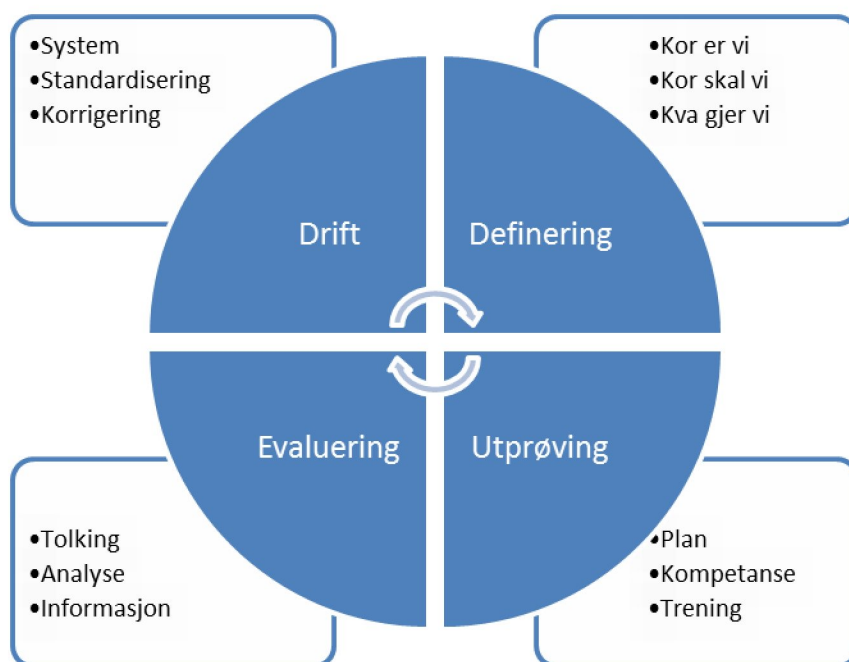
- Systematisk, metodisk, grundig og planlagt arbeid over tid.
- Tiltak basert på forskning, kunnskap og evidens.
- Systemiske prosessar i lærande organisasjonar.
- Kommunikasjon og tillit
- Godt leiarskap

Med bakgrunn i dette ser ein for seg følgjande fokusområde/plattform:

- Plattformen kviler på 3 søyler og ein grunnmur

Arbeid med implementering av utviklingsområde i skulen

Føresetnadar for å lykkast

- Meir leiarkraft
- Få til pedagogisk leiing gjennom tettare oppfølging av team og lærarar (VFL)
- Fleire som forstår og drifter skulens mål
- Tettare personaloppfølging – utvikling av kompetanse – klasseleiing – skulevandring
- Utvikle leiarkompetanse hos fleire for å betre rekrutteringa
- Implementere dei aktive delane (La linéa) av kvalitetsmeldinga for grunnskulen i Radøy slik ho vart vedteken i kommunestyret

Kompetanseutvikling

”Lærernes kompetanse er den aller viktigste enkeltfaktoren for elevenes læring når en ser bort fra elevenes bakgrunn. Læreren må ha både faglig og pedagogisk kompetanse.”
(St.meld. nr. 31 ”Kvalitet i skolen”).

Vidare vert det sagt i same stortingsmelding at *”Rektorer og den øvrige skoleledelsen er viktig for elevenes utbytte av opplæringen. Skoleledernes kompetanse har stor betydning.”*

Kompetanseutviklinga fram til no har vore retta både mot prioriterte fag og reformrelatert kompetanseutvikling. Kompetanseutvikling for planperioden vil skje med bakgrunn i dei lokalt prioriterte områda ovanfor.

Oppsummering

Føremålet med planen er å auke læringsutbyttet for elevane i Radøyskulen, gjennom å styrke kompetansen til dei tilsette, og arbeide strukturert og målretta med organisering og innhald.

Det vert allereie i dag lagt ned eit målretta arbeid for at det skal vere mogleg for barn og unge i Radøy å realisere sine ynskjer og draumar om eiga framtid i jobb og fritid. Dette arbeidet skal forsterkast, og ei overordna målsetjing er at våre ungdommar skal ha mot, dugleik og kunnskap til å kunne medverke til ei god utvikling av samfunnet i framtida.